

ULOGA DIPL.MED.SESTRE U OTKRIVANJU I PREVENCIJI REFRAKCIJSKIH GREŠAKA KOD DJECE ŠKOLSKE DOBI I ADOLESCENATA

MR.OEC.DMS, ZINETA MULAOSMANOVIĆ

Refrakcijske anomalije

•REFRAKCIJSKE ANOMALIJE OZNAČAVAJU GREŠKE U LOMU PARALELNIH ZRAKA SVJETLOSTI KOJE ULAZE U OKO.

KOD NORMALNOG *EMETROPNOG* OKA SVE ZRAKE SVJETLOSTI KOJE UĐU U OKO KONVERGIRAJU U ŽARIŠTE KOJE SE NALAZI TAČNO NA MREŽNICI OKA.

Refrakcijske anomalije

KOD *AMETROPNIH* OČIJU S REFRAKCIJSKIM GREŠKAMA ŽARIŠTE SE MOŽE NALAZITI ISPRED MREŽNICE, KAO ŠTO JE TO SLUČAJ KOD KRATKOVIDNOSTI, TE IZA MREŽNICE KAO KOD DALEKOVIDNOSTI.

AKO SE ZRAKE SVJETLOSTI U OKU NE SASTAJU U JEDNOM NEGO U VIŠE ŽARIŠTA, RADI SE O ASTIGMATIZMU.

Prevenција, ispravljanje i liječenje refrakcijskih grešaka

Iako nije međunarodno priznata SI mjera, zbog praktičnosti se u svijetu još uvijek koristi *dioptrija kao mjera jakosti loma zraka svjetla*.

Još uvijek nije moguće izliječiti uzrok ili spriječiti napredovanje refrakcijskih grešaka tijekom života. Ipak, one se uspješno ispravljaju naočalama i kontaktnim lećama

PREVENCIJA, ISPRAVLJANJE I LIJEČENJE REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

- Zbog porasta refrakcijskih grešaka u dječjoj i adolescentskoj dobi u posljednjim desetljećima, posebice kratkovidnosti koja u nekim zemljama poprima epidemijske razmjere, provedena su brojna istraživanja o mogućim uzrocima i načinima liječenja.
- Novija istraživanja upozorila su na utjecaj okoliša kao najvažnijeg uzroka porasta kratkovidnosti u školskoj dobi. Nasljedna kratkovidnost s dokazanim genskim mutacijama ima značajno manju prevalenciju, a karakterizira je vrlo rani nastanak i veliki porast dioptrije

PREVENCIJA, ISPRAVLJANJE I LIJEČENJE REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

- Iako još ne postoji općeprihvaćeni način sprečavanja i liječenja kratkovidnosti, posljednjih godina pojavili su se neki ohrabrujući podaci. Primjerice dokazano je da više vremena koje djeca provedu na otvorenom značajno smanjuje pojavu ili porast kratkovidnosti.

PREVENCIJA, ISPRAVLJANJE I LIJEČENJE REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

- Vrijeme provedeno za knjigom ili računalom pri tome ima zanemariv utjecaj

- Kapanje atropina može usporiti napredovanje kratkovidnosti. Međutim, zbog neugodnih nuspojava, poput svjetloplahosti, mutnijeg vida te nepoznatih učinaka njegove dugoročne primjene, trenutna istraživanja usmjerena su prema selektivnijim antagonistima muskarinskih receptora, poput pirenzipina

PREVENCIJA, ISPRAVLJANJE I LIJEČENJE REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

- Dok ne dobijemo potpunija saznanja o mehanizmima nastanka refrakcijskih grešaka i njihovu liječenju, adolescentima s refrakcijskim greškama treba propisivati tradicionalna pomagala poput naočala i kontaktnih leća.
- Naočale najstarije i najsigurnije pomagalo, koje danas osim korektivne često ima i estetsku funkciju.
- Adolescenti koji ne žele nositi naočale najčešće se odlučuju za kontaktne leće koje su također već dugo u upotrebi.

PREVENCIJA, ISPRAVLJANJE I LIJEČENJE REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

Mnogi mladi miopi imaju psihološki hendikep, jer su mnogo ranije nego drugi ovisni o korekcijskim konkavnim staklima. Na taj se način dijete ili adolescent može osjetiti različitim od drugih te razviti u introvertiranu osobu s osjećajem inferiornosti. Mnoge su djevojke osjetljive na izgled svojih očiju i ne žele nositi korekcijske naočale. No, u zadnje vrijeme ti su prigovori rjeđi zbog atraktivnih okvira i razvoja tehnike izrade vrlo tankih stakala, kao i mogućnosti nošenja kontaktnih leća.

ANALIZA REFRAKCIJSKIH GREŠAKA U ŠKOLSKOM DISPANZERU DZ ILIDŽA

Istraživanja koja su rađena u Dispanzeru za školsku djecu i omladinu Doma zdravlja Ilidža školske od 2011-2012 godine :

-Upisanih učenika II, IV i VII razreda šk. 2011/12 god – 2446 učenika

-Pristupili sistematskom pregledu - 2262 učenika ili 92,5%

-Od ovog broja novootkrivenih problema sa vidom kod -388 ili 18% đaka

-Pod kontrolom ljekara je – 78 ili 3,5% učenika/ca

ULOGA DMS U PREVENCIJI REFRAKCIJSKIH GREŠAKA

- Upućeni na oftalmologiju uz koordinaciju sa DMS školskog dispanzera*
- Praćenje pacijenta i pozivanje ukoliko se nije javio na oftalmologiju (od strane DMS)*
- Predavanja na temu pravovremenog otkrivanja grešaka roditeljima i djeci (male grupe 5-10 minuta)*
- Pojedinačna predavanja za pacijente i roditelje gdje je potrebno*
- Kontrolni pregledi – savjetovanja po potrebi*

ZAKLJUČAK

- ◉ Na ovaj način je rađena generacija 2011/12
 - ◉ Potpuna saznanja i kontrola u tretmanu
 - ◉ Apsolutni učinak i dobra saradnja
 - ◉ Saradnja sa školama
-
- *Nedostatci za ovaj način rada*
 - Nedovoljan broj kadra
 - Izostanak sistemske podrške

LITERATURA

- Literatura:
- Doc.dr sc.B Cerovski :Oftalmologija, Školska knjiga, Zagreb,1995.
-
- Prof.dr.sc.A Gayton:Temelji fiziologije čovjeka, Medicinska naklada, 1980.
-
- Prof.dr.sc. J.Šikić: Oftalmologija, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb, 2003.
-
- Prof.dr.sc.Lj. Zerollern i suradnici: Pedijatrija, Naprijed,Zagreb1998.
-
- www.medicina.hr -clanci(27.10 2007.)
-
- [www.pliva zdravlje.hr/? section](http://www.pliva.zdravlje.hr/?section) (27.10 2007)
-
- www.kbsplit.hr/hpps 2004 (27.10 2007.)
-
-
-
-
-